

Collegevoorstel

Onderwerp

Aanpassing regeling bijzondere kosten
pleegzorg 1-1-2020

portefeuillehouder: Bram Jacobs
afdeling/team: Inwoners / Welzijn
opsteller: Nanneke van den Broek
datum vergadering: 24 november 2020
zaaknummer: 0889234071

Samenvatting

Gemeenten die pleegzorg inkopen, zijn wettelijk verplicht pleegzorgaanbieders in staat te stellen een pleegvergoeding aan pleegouders te verstrekken. De bijzondere kosten pleegzorg maken onderdeel uit van de pleegvergoeding.

Onder andere vanwege de behoefte van de zorgaanbieders aan een duidelijk kader is in gezamenlijkheid de regeling bijzondere kosten pleegzorg voor de regio's Noord- en Midden-Limburg opgesteld.

Volgens afspraak is de regeling 3 jaar later geëvalueerd. Uit de evaluatie is gebleken dat aanpassing van de regeling zowel op inhoud als het richtbedrag voor pleegzorg nodig is.

Aanpassing van de regeling leidt weer tot actuele en duidelijke afspraken over de taken en verantwoordelijkheden van partners in pleegzorg en de bekostiging van bijzondere kosten. Deze afspraken dragen bij aan de kwaliteit van pleegzorg.

Voorstel / advies

1. Bijgevoegde aangepaste regeling bijzondere kosten pleegzorg vaststellen.

Beslissing BenW

Toelichting BenW-nota

1. Aanleiding

Gemeenten die pleegzorg inkopen, zijn wettelijk verplicht pleegzorgaanbieders in staat te stellen een pleegvergoeding aan pleegouders te verstrekken. De bijzondere kosten pleegzorg maken onderdeel uit van de pleegvergoeding. In tegenstelling tot de andere onderdelen (basisbedrag en toeslagen) hebben gemeenten ten aanzien van de bijzondere kosten beleidsvrijheid.

Onder andere vanwege de behoefte van de zorgaanbieders aan een duidelijk kader is in 2015 een tijdelijke regeling vergoeding bijzondere kosten pleegzorg opgesteld. Deze regeling is door uw college op 22 juni 2015 vastgesteld. Het jaar 2015 is gebruikt om meer inzicht te verkrijgen in de werkelijke bijzondere kosten pleegzorg. Daarnaast is er onderzocht of er een regeling mogelijk is die beter aansluit bij de transformatiegedachte. Aan de definitieve regeling, die beter aansluit bij de transformatiegedachte, omdat deze regeling inzet op maatwerk en vertrouwen in de professional, is de regeling bijzondere kosten verblijf in het gedwongen kader toegevoegd. Hiermee ontstond er één regeling voor bijzondere kosten pleegzorg + verblijf in het gedwongen kader die op 18 juli 2016 door u is vastgesteld.

Conform afspraak is medio 2019 (3 jaar na vaststelling van de definitieve regeling) een start gemaakt met de evaluatie van de regeling bijzondere kosten pleegzorg. Aan pleegzorgaanbieders, de gemeentelijke toegangen en de gecertificeerde instelling is input gevraagd om de regeling op inhoud en richtbedrag te kunnen evalueren. Om diverse redenen hebben we pas een jaar na start van de evaluatie alle benodigde informatie ontvangen. Uit de gehouden evaluatie is gebleken dat aanpassing van de regeling zowel op inhoud als het richtbedrag voor pleegzorg nodig is. Omdat de regeling voor pleegzorg voor de regio's Noord- en Midden-Limburg geldt en de regeling voor verblijf in het gedwongen kader een provinciale regeling betreft, is ervoor gekozen de regelingen die beiden aangepast worden, separaat vast te laten stellen.

Voorliggend voorstel is reeds in het PHO Sociaal Domein van 12 november jl. behandeld en akkoord bevonden. Afzonderlijke colleges dienen vervolgens de aangepaste regeling vast te stellen. Deze regeling treedt met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2020.

U wordt gevraagd bijgevoegde aangepaste regeling bijzondere kosten pleegzorg vast te stellen.

2. Doelstelling

Aanpassing van de regeling bijzondere kosten pleegzorg leidt tot actuele en duidelijke afspraken over de taken en verantwoordelijkheden van partners in pleegzorg en de bekostiging van bijzondere kosten. Deze afspraken dragen bij aan de kwaliteit van pleegzorg.

3. Uitgangssituatie

Zie hiervoor de aanleiding.

4. Rol gemeente

Als gemeente kopen we het product pleegzorg bij de zorgaanbieder in. We zijn wettelijk verplicht pleegzorgaanbieders in staat te stellen een pleegvergoeding aan pleegouders te verstrekken. De bijzondere kosten pleegzorg maken onderdeel uit van de pleegvergoeding.

Gemeenten, pleegzorgaanbieders, pleegouderraden en de gecertificeerde instellingen stellen samen een regeling voor vergoeding van bijzondere kosten pleegzorg op.

5. Toelichting

De evaluatie van de regeling leidt tot aanpassing van de regeling; op zowel de inhoud (algemene aanpassingen en aanpassing van het vergoedingskader) als van het richtbedrag.

Algemene aanpassingen van de regeling

- **Expliciete vermelding van kosten die buiten de regeling vallen**
Uit de evaluatie is gebleken dat kosten die buiten de regeling vallen (met name medische kosten voor voogdij en kosten voor kinderopvang) veelvuldig via de regeling bijzondere kosten zijn vergoed. Om dit in de toekomst te voorkomen, worden deze apart vermeld.
- **Kosten die voortkomen uit een andere inrichting van de lokale situatie dan vermeld in de regeling**
In de regeling wordt voor diverse kostenposten verwezen naar een (lokale) voorliggende voorziening. Als afzonderlijke gemeenten de lokale situatie anders inrichten dan in de regeling vermeld staat kan het voorkomen dat inwoners geen aanspraak kunnen maken op de voorliggende voorziening en hierdoor de kosten toch ten laste gebracht worden van de bijzondere kosten. In de aangepaste regeling is opgenomen dat de vergoeding voor deze kosten niet via het regionale budget lopen. Financiering dient in deze situaties op lokaal niveau te worden georganiseerd.
- **Pleegzorg na 18 jaar**
Vanaf 1 juli 2018 is een bestuurlijke afspraak tussen het Rijk (VWS), gemeenten (VNG) en pleegzorgaanbieders (Jeugdzorg Nederland) van kracht die regelt dat (ook partiële) pleegzorg voortaan standaard tot 21 (ipv 18) jaar ingezet zal worden. Hierdoor geldt de regeling voor jeugdigen tot 21 jaar en bij verlengde pleegzorg tot uiterlijk 23 jaar.
- **Kosten verhalen op (biologische) ouders**
Uit de evaluatie is gebleken dat betrokken partijen behoefte hadden aan duidelijke afspraken rondom het verhalen van de kosten op (biologische) ouders. In de aangepaste regeling is een duidelijk onderscheid gemaakt in vrijwillig en gedwongen kader (per soort maatregel).
- **Uitbreiding voorliggende voorzieningen**
In de aangepaste regeling zijn de voorliggende voorzieningen uitgebreid met enkele voorzieningen, zoals een pleegouderdepot. Wanneer de regeling niet (volledig) voorziet in vergoeding van noodzakelijke kosten denkt de aanbieder actief mee over andere voorliggende voorzieningen, zoals het aanschrijven van fondsen.

Aanpassing van het vergoedingskader

Het vergoedingskader bestaat uit kosten die betrekking hebben op vier verschillende soorten kosten: onderwijs, medisch, vervoer en diversen. Op onderdelen zijn er kleine wijzigingen aangebracht. Daarnaast is onder 'diversen' een aantal posten, die uitzonderingen vormen, toegevoegd: kosten voor naamswijziging, verblijfsvergunning, overlijden jeugdige, beschermingsbewind en naturalisatie.

Aanpassing van het richtbedrag

Conform de huidige regeling ontvangt Rubicon een richtbedrag van €150 per pleegkind per jaar en de William Schrikker Gezinsvormen (WSGV) een richtbedrag van €600 per pleegkind per jaar. De richtbedragen zijn gebaseerd op de werkelijke uitgaven van 2014 en 2015, gedeeld door het aantal pleegkinderen in Noord-Limburg. Reden voor het verschil is dat de WSGV gericht is op kinderen met een (verstandelijke) beperking en uit onderzoek gebleken is dat deze doelgroep meer bijzondere kosten met zich meebrengt.

Uit de evaluatie van het richtbedrag is gebleken dat de gemiddelde werkelijke bijzondere kosten die in aanmerking komen voor vergoeding per pleegkind voor Noord-Limburg voor WSGV € 59,83 en voor Rubicon €181,69 bedragen.

Uitgaande van bovenstaande kosten stellen we voor het richtbedrag m.i.v. 1 januari 2020 aan te passen naar € 200 per pleegkind per jaar. Het richtbedrag wordt, net als het geldende tarief voor het product pleegzorg, gelijk getrokken voor alle aanbieders. Op deze manier kan het (op termijn) ook verdisconteerd worden in het tarief. Voordeel hiervan is dat gemeentelijke vergoeding gebaseerd is op daadwerkelijke inzet. Momenteel wordt vergoed op basis van aantallen pleegkinderen op peildatum, waardoor er geen rekening gehouden wordt met in- en uitstroom in dat jaar.

We gaan uit van een richtbedrag dat (voor de WSGV aanzienlijk¹) hoger is dan de daadwerkelijke uitgaven, omdat we in onze regio gezinsgericht verblijf (waaronder pleegzorg) en pleegouderschap willen stimuleren. Daar hoort bij dat we pleegouders goed ondersteunen en faciliteren. Dat betekent voor ons als regio een goede regeling voor bijzondere kosten waarbij maatwerk mogelijk is. Dit vraagt een reële vergoeding voor de pleegzorgaanbieder om de regeling uit te kunnen voeren.

De vergoeding dient alle kosten die in het overzicht met vergoedingen staan (inclusief de posten die zijn toegevoegd) te dekken. Dit richtbedrag maakt het mogelijk maatwerk te bieden door ook kosten te vergoeden die in het kader van het de ontwikkeling van het kind gemaakt worden, maar buiten het vergoedingenkader vallen. Dit geldt (net als voorheen) voor pleegkinderen in zowel het vrijwillig als het gedwongen kader. Er vindt geen afrekening achteraf plaats. De pleegzorgaanbieder is zelf verantwoordelijk voor het zicht en grip op de uitgaven.

Het richtbedrag van € 200 geldt voor de jaren 2020 en 2021. Wanneer mogelijk (naar verwachting m.i.v. de nieuwe inkoopstructuur) wordt het bedrag verdisconteerd in het pleegzorgtarief. Op het pleegzorgtarief vindt indexering plaats. Er vindt dus geen afzonderlijke indexering op de vergoeding meer plaats.

6. Visie Blij in Beesel

JONG: In Beesel zetten we in op een optimale ontwikkeling van alle jeugdigen. Ouders/ verzorgers staan aan de basis en zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding. Waar nodig zullen we jeugdigen daarbij extra ondersteuning en sturing bieden.

7. Integrale afstemming

Het voorstel voor aanpassing van de regeling bijzondere kosten is samen met pleegzorgaanbieders en de gecertificeerde instelling opgesteld. Afstemming met de pleegouderraad en de MGR heeft eveneens plaatsgevonden.

a. Collegeprogramma

b. Financieel

Voor Rubicon is het huidige richtbedrag per pleegkind vastgesteld op €150 per pleegkind en voor de WSGV €600 per pleegkind.

¹ Vraagtekens worden gezet bij de gemiddelde werkelijke kosten van € 60 van de WSGV. Zij werken met een andere doelgroep waarbij uit eerder onderzoek is gebleken dat hier de uitgaven juist hoger voor zijn. Volgens de WSGV werken zij met een systeem dat onvoldoende mogelijkheden biedt om de gegevens goed te kunnen filteren.

Met ingang van 1 januari 2020 hanteren we voor alle pleegzorgaanbieders eenzelfde richtbedrag voor bijzondere kosten pleegzorg van € 200 per pleegkind per jaar. Dit heeft de volgende financiële consequenties voor Beesel:

	Aantal (peil- datum 1-1-20)	Huidig richtbedrag	Aangepast richtbedrag	Verschil
Rubicon	9	€ 1.350	€ 1.800	- € 450
WSGV	-	-	-	-
Totaal	9	€ 1.350	€ 1.800	- € 450

Het bedrag wordt ten laste gebracht van 668200 (individuele voorzieningen Jeugd (ZIN))/ 42085 (pleegzorg).

c. Juridisch

Aanpassing van de regeling heeft geen juridische consequenties.

d. Risico's

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de financiering van bijzondere kosten en moeten hiervoor ruimte reserveren. Als er een overschrijding van het totaal budget van bijzondere kosten van Noord-Limburg dreigt, moet de pleegzorgaanbieder dit tijdig aangeven bij de gemeenten via de MGR en de werkgroep pleegzorg. Er wordt gekeken naar de oorzaak van de overschrijding en op basis daarvan wordt een passende oplossing gezocht.

Bij overschrijding van kosten vindt er geen afrekening achteraf plaats. De pleegzorgaanbieder is zelf verantwoordelijk voor het zicht en grip op de uitgaven. Elk kwartaal deelt de aanbieder de monitorgegevens bijzondere kosten met gemeenten en MGR. Twee keer per jaar vindt op basis van de door de aanbieder aangeleverde informatie per kwartaal een leveranciersgesprek plaats, waarbij signalen met elkaar besproken kunnen worden.

Overschrijding bijzondere kosten pleegzorg 2017 – 2019

Pleegzorgaanbieder Rubicon heeft geconstateerd dat zij, door onjuiste toepassing van de regeling, over de jaren 2017 – 2019 veel meer kosten gemaakt hebben dan dat zij aan vergoedingen van gemeenten ontvingen. Rubicon heeft getracht de meerkosten op gemeenten Noord- en Midden-Limburg te verhalen. Gemeenten hebben aangegeven dat deze kosten niet voor rekening van gemeenten zijn.

e. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie)

Na vaststelling van de aangepaste regeling informeert de regionale werkgroep pleegzorg de pleegzorgaanbieders en de gecertificeerde instelling over de vaststelling. Pleegzorgaanbieders zijn verantwoordelijk voor de communicatie richting pleegouders en pleegouderraden.

8. Toegankelijkheid

-

9. Duurzaamheid

-

Bijlagen

1. Aangepaste regeling bijzondere kosten pleegzorg